

Informatienota voor de raad

Datum 18 september 2019

Onderwerp	Zienswijze Zwolle Nationale Omgevingsvisie
Versienummer	V3

Portefeuillehouder Ed Anker

Informant S.Engbers

Afdeling Ruimte en Economie

Telefoon 038 498 2426

Email s.engbers@zwolle.nl

Bijlagen

1. Brief Zienswijze NOVI Regio Zwolle 18092019 DEF
2. Bijlage 1. 181127_NOVIgebied Klimaatbestendige groeiregio Zwolle
3. Bijlage 1.1. 181127_Welkom in de Demo Delta van regio Zwolle

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. De zienswijze NOVI voor de stad en regio Zwolle

Datum

18 september 2019

[Toelichting op het voorstel](#)**Inleiding**

In verband met de terinzagelegging van de ontwerp-Nationale Omgevingsvisie (NOVI) van 20 augustus tot 30 september 2019, heeft het College besloten een zienswijze op de Ontwerp-NOVI in te dienen.

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) beschrijft de toekomstige ontwikkeling van de fysieke leefomgeving van Nederland. Voor een korte toelichting op de strategische opgaven van de NOVI verwijzen we naar de samenvatting op <https://www.ontwerpnovi.nl/samenvatting/default.aspx>. Tijdens de periode van terinzagelegging kan iedereen een zienswijze indienen op de ontwerp-NOVI en het PlanMER (Milieueffectrapportage).

Alle relevante documenten zijn te vinden via: https://www.platformparticipatie.nl/projectenlijst/nationale-omgevingsvisie/020_ontwerp/documenten/index.aspx

De Nationale Omgevingsvisie is op basis van de Omgevingswet alleen zelfbindend voor het Rijk. Net als de Zwolse Omgevingsvisie is het Rijk verplicht om een omgevingsvisie te maken.

De Ontwerp-NOVI doet vooral uitspraken op hoofdlijnen en op ambitieniveau, met enkele gebieds- en beleidskeuzes. Keuzes die in de NOVI worden gemaakt worden vervolgens vertaald in de investeringsbeslissingen, programma's en waar nodig in regelgeving (instructieregels of uitvoeringsregels). De decentrale overheden zijn niet juridisch aan de NOVI gebonden, maar wel aan regels en normen die op basis van de NOVI worden opgesteld.

De NOVI wordt vervolgens gebiedsgericht uitgewerkt in de door het Rijk aan te wijzen 'NOVI-gebieden' en in Omgevingsagenda's voor de landsdelen. Zwolle valt hierbij onder de Omgevingsagenda Oost. In de omgevingsagenda's worden de verschillende omgevingsvisies - nationaal, provinciaal en gemeentelijk - met elkaar in verbinding gebracht. Dit moet leiden tot een gezamenlijke definiëring van de opgaven in een specifiek gebied. Voor landsdeel Oost zijn we dat in een pilot Omgevingsagenda Oost nu aan het voorbereiden.

Er is de nodige kritiek op de Ontwerp-NOVI, zowel in de PlanMER, de ex ante evaluatie van de NOVI 'Nu de koers is bepaald' van het Planbureau voor de leefomgeving (PBL) als door de koepels en het G40 stedennetwerk. Veelgehoorde kritiek op de Ontwerp-NOVI is: het is 'vooral een Randstadnota', 'er worden geen keuzes gemaakt', het is 'geen echte integrale omgevingsvisie', en we 'missen een inspirerend toekomstperspectief voor Nederland'.

.

Kernboodschap

Met het indienen van de zienswijze bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken beogen we het volgende effect:

- Brengt de betekenis van Zwolle en de Regio Zwolle onder de landelijke aandacht om zo positie te verwerven in de NOVI en daarmee in het rijksbeleid voor de fysieke leefomgeving;
- Vraagt aandacht voor de complexe en meervoudige opgaven van de stad en de regio;
- Vraagt om van de Regio Zwolle een NOVI-gebied te maken.

Als belangrijke stad in de ring van steden rond de Randstad, mochten we verwachten dat Zwolle een positie zou krijgen in de landelijke toekomstvisie. Dit is helaas anders gebleken. Eén van de verbanden waarin Zwolle wordt genoemd als stedelijk centrum met kansen voor een excellent vestigingsklimaat buiten de Randstad: *"De stedelijke regio's in Nederland bieden de beste kansen voor een excellent,*

Datum

18 september 2019

internationaal concurrerend vestigingsklimaat. Met name de metropoolregio's Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht en Eindhoven hebben een sterke internationale aantrekkingskracht. Maar ook stedelijke centra daarbuiten, zoals Zwolle, Apeldoorn, Arnhem/Nijmegen, Groningen, Twente en anderen hebben een goede uitgangspositie."

De focus in de beleidskeuzes van de Ontwerp-NOVI ligt echter alleen op de genoemde metropoolregio's en Groningen. Daarbuiten wordt geen enkele stad of stedelijke regio in Nederland benoemd. Reden genoeg dus om in een zienswijze aandacht te vragen voor de stad en de regio Zwolle.

De Ontwerp-NOVI benoemt enkele gebieden als mogelijke NOVI-gebieden (voorheen perspectiefgebieden), de regio Zwolle wordt daarbij niet genoemd.

In november 2018 hebben we samen met de regio Zwolle en de provincie Overijssel de propositie 'Klimaatbestendige groeiregio Zwolle' (inclusief de bijlage Welkom in de demodelta regio Zwolle) opgesteld en ambtelijk aan de directeur van de NOVI aangeboden, met als doel als regio te worden aangewezen als NOVI-gebied.

NOVI-gebieden zijn gebieden waarin complexe, omvangrijke en urgente opgaven en verschillende nationale belangen uit de NOVI samenkomen. Waarvoor meerjarige aanpak nodig is, met betrokkenheid van verschillende overheden en partijen, waarbij (extra) Rijksinzet aantoonbaar noodzakelijk is.

Het instrument NOVI-gebied wordt in de ontwerp-NOVI als volgt toegelicht: *"Dit instrument wordt de komende perioden in een goede bestuurlijke samenwerking tot wasdom gebracht, waarbij een beperkt aantal gebieden kunnen worden geselecteerd en geïnstrumenteerd. Voor de NOVI-gebieden gaat het om het opzetten van een gezamenlijk Rijk-regio-programma per gebied, inzet van rijksadviseurs en eventuele extra ruimte in de regelgeving. Integraal en samen de complexe en urgente gebiedsgerichte opgaven analyseren (onder meer met ontwerpend onderzoek) en een gewenste aanpak formuleren is de kern van de aanpak. Ook als het voor het halen van de doelen buiten bestaande kaders acties noodzakelijk zijn, kunnen deze worden verkend."*

Tot op heden hebben wij geen reactie gehad op ons bod om te worden gekozen als NOVI-gebied. Andere regio's die een propositie hebben ingediend, maar niet als zodanig worden benoemd in de Ontwerp-NOVI, hebben ook geen reactie gehad.

De Ontwerp-NOVI nodigt wederom alle regio's uit om met voorstellen voor NOVI-gebieden te komen. Naar verwachting zullen er in totaal 8 tot 10 NOVI-gebieden in het land worden aangewezen.

Consequenties

Als mogelijk NOVI-gebied kunnen we samen met het Rijk meerjarige afspraken maken en zo verder werken aan onze opgaven.

Communicatie

De concept-zienswijze is gedeeld met de accounthouders van de Regio Zwolle.

Vervolg

- De zienswijze wordt besproken in de regiegroep van de Regio Zwolle op 25 september 2019, met als doel medeondertekening door de Regio Zwolle. Vervolgens wordt deze voor 30 september 2019 ingediend bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken.
- Na sluiting van de zienswijze-procedure op 30 september 2019 analyseert het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties alle binnengekomen zienswijzen. De antwoorden op de

Datum 18 september 2019

ingediende zienswijzen worden gebundeld in een Nota van Antwoord. Deze verschijnt naar verwachting in het eerste kwartaal van 2020.

Openbaarheid

Openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer P.H. Snijders, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris